

Vážení a milí čtenáři!

V právě začínajícím školním roce si společně přežeme žáky a studenty, kteří se rádi učí. Vám, kdo se s námi učíte cizí jazyky, přeji, aby Vám učení přinášelo radost.

V listopadu bude zveřejněna studie Evropské komise ohledně znalostí cizích jazyků a jejich dopadu na zaměstnatelnost. Cílem studie je prozkoumat roli jazykových kompetencí při získávání zaměstnání v EU a zhodnotit, do jaké míry jazykové kompetence zvýhodňují uchazeče na národních trzích práce v jednotlivých členských státech. Z hlavních zjištění se dozvíme aktuální nejčastěji požadované jazyky podle povolání nebo zaměstnanecké role, úrovně kompetence vyžadované v cizích jazycích a metody používané k jejich ověření. Zajímavé budou informace o obtížích zaměstnavatelů při obsazování pracovních míst s požadavky na znalost cizích jazyků a o tom, jak se s nimi zaměstnavatelé vyrovnávají.

K Výzvě 56 a 57 MŠMT se vracíme odkazem na krátký článek s názvem Co je blended learning zveřejněný na webových stránkách kampaně Rok průmyslu a technického vzdělávání.

Jitka Kunčarová

Sebereflexe a profesní rozvoj učitelů cizích jazyků

Pro profesní rozvoj učitelů je důležitá sebereflexe a sdílení zkušeností. Jako nástroje pro sebereflexi učitelů mohou být využívány CPD rámce (Continuing Professional Development Framework for Learning and Teaching). O aktuálním stavu přípravy profesního standardu učitele si můžete přečíst [zde](#).

Různé koncepty těchto rámců slouží k určení etap v rozvoji učitele, definování kategorií znalostí a dovedností učitele a také k vyjádření úrovně kompetencí učitele. Z existujících CPD rámců uvádím příklady využívané pro učitele i speciálně pro učitele angličtiny. CAELA Centre for Applied Linguistics, Washington DC, NBPTS National Board for Professional Teaching Standards, USA.

The Cambridge English Teaching Framework byl vytvořen, aby stanovil nejdůležitější znalosti a dovednosti učitele angličtiny potřebné pro efektivní výuku v různých situacích, úrovních a souvislostech. Jeho cílem je pomoci učitelům stanovit, kde jsou v profesní kariéře, a pomoci jim i ředitelům škol v identifikování směřování další profesní kariéry učitele.

Události v září

26. září 2015 od 10:00 do 15:00 proběhne v Opavě, Pekařská 21 další metodický kurz pro lektory, kteří chtějí s námi sdílet koncept OPEN LEARNING. Z programu kurzu vybíráme témata: změny obsahu a metod jazykového vzdělávání, organizace a management výuky, práce s materiály OPEN LEARNING, změna role učitele a lektora. [Zde](#) najdete pozvánku a program metodického kurzu.

Události v říjnu

Tématem 4. mezinárodní konference MŠMT k podpoře vícejazyčnosti ve školách je **Výuka cizích jazyků s odborným zaměřením**. Konference se uskuteční 12. října 2015 v prostorách MŠMT. Dle PhDr. Marie Černíkové z MŠMT by mělo postupně dojít k zefektivnění výuky cizích jazyků ve středních odborných školách tak, aby žáci byli připraveni nejen na maturitní zkoušku, ale i pro odbornou komunikaci ve své profesi.

3., 17. a 24. říjen 2015

Zveme Vás na workshopy pro učitele a lektory cizích jazyků, které se konají v rámci Roku průmyslu a technického vzdělávání. Workshopy se uskuteční **3. října 2015 v Ostravě, 17. října 2015 v Praze a 24. října 2015 v Brně**. Účastnický poplatek: 300,- Kč, platba v hotovosti na místě. **Přihlášky zasílejte nejpozději do 30. 9. 2015 na e-mail: dehner@openagency.cz**. [Zde](#) najdete pozvánku a program.

British Council CPD Framework for Teachers of English byl vyvinut, aby pomohl učitelům angličtiny s plánováním vlastního profesního rozvoje a s volbou nejvhodnějších aktivit. Rámec poskytuje informace k definování šesti úrovní profesního rozvoje a dává návod učitelům k tomu, jak nejlépe určit úroveň vlastní.

The European Framework for CLIL Teacher Education je v současnosti ověřován, poskytuje soubor principů a témat pro návrh vzdělávacího programu profesního rozvoje učitelů v oblasti CLIL. Navíc rámec slouží jako nástroj k sebereflexi a obsahuje návrh tří modulů pro rozvoj kompetencí učitelů CLIL. Více najdete [zde](#).

Jitka Kunčarová

Vzdělávání učitelů jako podmínka kvalitní výuky cizích jazyků – ano, ale jaké a jak?

Ministryně školství Kateřina Valachová byla první týden v září hostem on-line rozhovoru na chatu idnes.cz. Mimo jiné zde odpovídala i na otázku, co navrhne pro zvýšení kvality a efektivity cizojazyčného vzdělávání, aby alespoň 80 % patnáctiletých žáků dosáhlo v angličtině úrovně A2. Tedy úrovně požadované v RVP pro ZŠ, které ale dle zjištění ČŠI ve školním roce 2011/2012 žáci 8. a 9. tříd nedosahují. Ministryně odpověděla: „Již nyní podporujeme z evropských prostředků jazykové vzdělávání učitelů a dětí a budeme v podpoře pokračovat i v následujících letech. **Chci také vytvářet podmínky pro důstojné pracovní podmínky - bez kvalitních učitelů není kvalitní výuka jazyků možná**“.

Žáci základních škol absolvují stovky hodin angličtiny, přesto jejich výsledky nejsou dobré. Podle šetření Eurydice, Kea Data on Teaching Languages at School in Europe v roce 2012 je minimální počet hodin povinné výuky angličtiny v základních školách v České republice 616 a požadovaná úroveň A2. V Portugalsku je to 540 hodin a požadovaná úroveň B1, které dosáhlo v roce 2011 30 % žáků, ve Švédsku je to 480 hodin a požadovaná úroveň B1, které dosáhlo v roce 2011 82 % žáků.

Ano, vzdělávání učitelů je krok logický a potřebný. Veřejností laickou, odbornou i učiteli samotnými vnímáný jako legitimní požadavek. Otázkou je, jaké vzdělávání, jakou formou a s jakým obsahem může přinést zlepšení výsledků žáků základních a středních škol. Instituce zajišťující vzdělávání učitelů nabízejí širokou paletu školení a seminářů pro nejrozličnější problematiku bez rámce státem požadovaných dovedností učitelů cizích jazyků a učitelů nejazykových předmětů. **Dle šetření TALIS 2013 jsou v České republice kurzy a semináře k vyučovanému předmětu nebo metodám výuky nejčastější formou vzdělávání pedagogů.** Tato situace odpovídá stavu v ostatních zemích, markantní rozdíl je ale v intenzitě tohoto typu vzdělávání. **V České republice se ve srovnání s ostatními zeměmi jedná více o krátkodobější školení a semináře bez systematického zaměření.** Výzkumy v této oblasti ukazují, že právě dlouhodobější vzdělávání a jejich systematické zaměření jsou v praxi efektivnější a přínosnější.

Nestačí, aby učitel strávil odpoledne na semináři, kde sbírá nápady do výuky. Poznatky musí učitel získat s cílem, aby mohl ve své praxi učitele využívat moderní nástroje a principy, aby v praxi zjistil, zda fungují nebo ne, a podle zkušeností svých i dalších učitelů je modifikoval a vyzkoušel znovu. Současně musí učitel mít možnost získat zpětnou vazbu, do jaké míry se mu to podařilo a co by šlo udělat příště jinak. **Tyto tři kroky: Ukázat – Vyzkoušet v praxi – Dát zpětnou vazbu – musejí být součástí vzdělávání učitelů.**

Pokud v uvažování ředitelů školy či učitelů funguje rovnice vzdělávání = účast na semináři, nemůžeme hovořit o efektivním vzdělávání pedagogů. Je to jako bychom na místě šlapali vodu, abychom se neutopili. Ano, neutopíme se, dokud máme ještě síly (účastnit se seminářů, fyzicky na ně dojet, odsedět si je, ve škole za vzdělávající se kolegy najít náhradu), ale ke břehu efektivního vzdělávání nedoplaveme.

Stejně tak nestačí se pouze účastnit semináře, nestačí ani stále se vzdělávat pouze v jedné oblasti. Drtivá většina seminářů a kurzů je zaměřena na praktické tipy ve výuce cizího jazyka, např. Jak lépe prezentovat novou slovní zásobu, Jak pracovat s literárním textem, Jak lépe a zajímavěji uchopit gramatiku apod. Toto je pouze součástí dávno zastaralé triády – Jazyk – plánování – vyučovací metody.

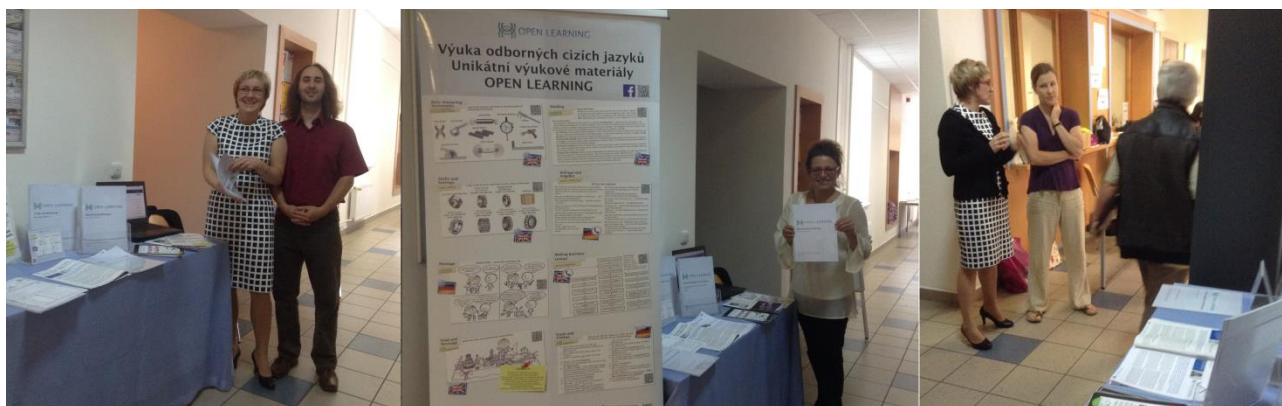
Kvalitní učitel cizího jazyka umí v první řadě jazyk, který vyučuje. Jazykové kompetence čili jazyková způsobilost nestačí. **Profesní standard učitele jako rámec žádoucích kompetencí a činností v České republice nemáme,** a tak učitelé většinou nemají cíle, ke kterým by měl jejich další profesní růst směřovat. Učitelé nevědí, co se od nich očekává a jen obtížně bez popisu očekávaného výkonu mohou cíleně zlepšovat svou práci.

Často se setkávám s tím, že se učitelé brání přemýšlet o smysluplném kurikulu, ŠVP považují za nesmysl pro ČŠI, jsou bez zájmu a nevěří ve zlepšení. **Jsem optimista a stále věřím, že se dočkáme od MŠMT zásadního kroku vedoucího k proměně učitelské profese a učitelského vzdělávání.**

Kateřina Oleksíková

Účast na 10th International and 14th National ATECR Conference

V sobotu 5. září 2015 vystoupil pan Kamil Feidl s příspěvkem „OPEN LEARNING unique textbooks and digital technologies“ na 10. mezinárodní ATECR konferenci v Uherském Hradišti, kterou organizovala Asociace učitelů angličtiny České republiky. Děkujeme všem účastníkům konference za dotazy a zájem o koncept OPEN LEARNING.

Názor na výuku s OPEN LEARNING

Absolvoval jsem kurz Strojírenská technologie pořádaný firmou OPEN AGENCY s.r.o., který probíhal na základě konceptu OPENA LEARNING. Z počátku jsem měl z tohoto systému výuky určité obavy, s prováděním domácích úkolů přes webovou kameru a s testy vyplňovanými v online formulářích jsem totiž dosud žádné zkušenosti neměl, byl jsem zvyklý pouze na klasickou „papírovou“ výuku. Nicméně po první lekci jsem tomuto konceptu přišel na chuť, provádění testů a úkolů přes online pracovní sešit na tabletu bylo velice rychlé a intuitivní, chyby mi systém zobrazil ihned po provedení testu a měl jsem tak možnost si je ihned uvědomit a napravit, což činí systém výuky velice efektivním.

Některé technické definice nebo strojařské výrazy ve výukových materiálech jsme s kolegy navštěvujícími tento jazykový kurz shledali, vzhledem k naší technické odbornosti, ne zcela vhodně použité, nebo mírně matoucí. Přes paní lektorku se naše připomínky dostaly zpětnou vazbou k autorům těchto materiálů a ty, které byly shledány opodstatněnými, byly v online výukových materiálech v krátké době opraveny. Výukové materiály tedy očividně procházejí průběžným procesem zdokonalování a zkvalitňování, což shledávám pozitivním.

Kurz byl přínosem k mé jazykové vybavenosti nutné pro vykonávání mé profese a zajímavým seznámením s novým progresivním systémem výuky.

Jaromír Šindelář
Design Engineer
Ammann Czech Republic a.s.
Náchodská 145 | CZ-549 01 Nové Město nad Metují